

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Maria Calmațui și Natalia Chirilă împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Cooperatistă de Comerț Anglo „Angrocoop” împotriva Mariei Calmațui și Nataliei Chirilă cu privire la încasarea prejudiciului material,

c o n s t a t ă:

La 28 octombrie 2016, Întreprinderea Cooperatistă de Comerț Anglo „Angrocoop” (în continuare – ÎCCA „Angrocoop”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Calmațui și Nataliei Chirilă cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că pîrîtele Maria Calmațui și Natalia Chirilă, fiind angajate în calitate de vânzătoare la magazinul mixt nr.13, satul Ciuciulea, au încheiat contracte de răspundere materială, fiind responsabile pentru comercializarea mărfurilor în incinta unității de comerț a ÎCCA „Angrocoop”.

Susține că în urma inventarierii prin contrapunerea listelor de inventariere cu facturile fiscale de primire-predare a mărfurilor semnate de Maria Calmațui și Natalia Chirilă, s-a depistat lipsa mărfurilor primite de gestionari în valoare de 178742,72 de lei, fiind întocmit raportul de inventariere în acest sens.

Consideră că pîrîtele au încălcat obligațiile contractuale de muncă care au cauzat prejudicii materiale întreprinderii.

În scopul soluționării amiabile a litigiului a solicitat pîrîtelor achitarea benevolă a prejudiciului material, însă acestea au refuzat.

Solicită încasarea de la Maria Calmațui și Natalia Chirilă în mod solidar a sumei de 178742,72 de lei cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Glodeni din 12 ianuarie 2017 s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Maria Calmațui și Natalia Chirilă în mod solidar în beneficiul ÎCCA „Angrocoop” prejudiciul material în mărime totală de 178742,72 de lei. S-a încasat de la Maria Calmațui și Natalia Chirilă în mod solidar în beneficiul ÎCCA „Angrocoop” suma de 5400 de lei, ce constituie cheltuieli la achitarea taxei de stat, suma de 6000 de lei, ce constituie cheltuieli de judecată privind asistența juridică și suma de 500 de lei,

ce constituie cheltuielile de transport, în total suma de 11900 de lei.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că pârțile fiind angajate în calitate de vânzătoare au adus o pagubă materială considerabilă angajatorului, nefiind trecute în casierie toate mijloacele bănești obținute în urma vânzării mărfii.

La fel, prima instanță a constatat că pârțile nu au contestat rezultatele inventarierii, ultimele au semnat ca fiind persoane gestionare, care poartă răspundere pentru bunurile care le aveau în gestiune.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017 s-a respins apelul declarat de Maria Calmațui și Natalia Chirilă și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 13 iunie 2017 Calmațui Maria și Chirilă Natalia au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că, instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele de fapt ale cauzei, a aplicat și interpretat eronat normele de drept material și nu a aplicat legea care trebuia aplicată.

Menționează că, instanțele inferioare au interpretat eronat prevederile Regulamentului privind inventarierea, aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr.60 din 29 mai 2012 (în continuare – Regulament), iar raportul de inventariere nu este semnat de nici unul din membrii comisiei întrunite, invocând prevederile art. 220 din Codul civil.

Consideră că inventarierea a avut loc cu încălcarea Legii contabilității și a Regulamentului, deoarece a fost efectuat pentru o perioadă de 3 ani.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul reține că recurente au recepționat decizia Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2017 (f.d.118-122 verso) la 17 mai 2017, fapt confirmat prin semnăturile aplicate pe avizele de recepție DS3118069197AR și DS3118069198AR (f.d.132, 133), iar cererea de recurs a fost depusă la 13 iunie 2017, reieșind din amprenta sigiliului aplicată pe cerere (f.d.141-145). Prin urmare, calea de atac a fost exercitată în termen.

Alegațiile invocate în recurs precum că, instanțele inferioare au interpretat eronat prevederile Regulamentului, iar raportul de inventariere nu este semnat de nici unul din membrii comisiei întrunite, invocînd prevederile art. 220 din Codul civil, nu pot fi reținute, deoarece raportul de inventariere corespunde condițiilor obligatorii prevăzute de Regulament, iar dispozițiile art. 220 din Codul civil nu sunt aplicabile în speță.

Nu pot fi reținute nici cele invocate în recurs precum că inventarierea a avut loc cu încălcarea Legii contabilității și a Regulamentului, întrucît a fost efectuat pentru o perioadă de 3 ani, deoarece Legea contabilității operează doar cu termenul de un an în cazul reorganizării sau încetării activității, or potrivit art. 24 alin. (1) din Legea contabilității, entitatea are obligația să efectueze inventarierea generală a elementelor de activ și pasiv, cel puțin o dată pe an pe parcursul desfășurării activității sale, în cazul reorganizării sau încetării activității, precum și în cazurile prevăzute de Regulamentul privind inventarierea, aprobat de Ministerul Finanțelor.

Mai mult, inventarierea a fost efectuată în baza dispoziției nr. AN000011 din 05 noiembrie 2015 emisă de conducătorul ÎCCA „Angrocoop”, iar conform pct.3 subpct.10 din Regulament, entitatea efectuează inventarierea în alte cazuri prevăzute de legislația în vigoare sau la decizia conducătorului entității.

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de recurente și o apreciere a probelor efectuate de acestea care nu pot fi puse la baza recursului, însă toate acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanțele inferioare au interpretat elocvent și au aplicat corect normele de drept incident speței, prin prisma circumstanțelor importante ale

cauzei.

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale pricinii, iar forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentele nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate și au aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție în mod unanim ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Maria Calmațui și Natalia Chirilă, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Maria Calmațui și Natalia Chirilă, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală